

Yhdenvertaisuuslain mukaiset kohtuulliset mukautukset

Kohtuullisilla mukautuksilla tarkoitetaan tarvittaessa tapauskohtaisesti toteutettavia tarpeellisia ja asianmukaisia muutoksia ja järjestelyjä.

- Mukautuksilla turvataan vammaisen ihmisen yhdenvertaisuutta yksittäisissä tilanteissa ja varmistetaan mahdollisuus nauttia tai käyttää kaikkia ihmisoikeuksia ja perusvapauksia yhdenvertaisesti muiden kanssa.
- Kohtuullisia mukautuksia arvioitaessa lähtökohdaksi on otettava ensisijaisesti vammaisen henkilön tarpeet. Tarve ilmenee, kun tarpeesta kerrotaan.
- Viranomaiset, koulutusten järjestäjät, työnantajat sekä tavaroiden ja palvelujen tarjoajat tekevät kohtuullisia mukautuksia vammaiselle henkilölle. Niitä voivat olla esimerkiksi sähköpöytä työpaikalle, liikkumisesteisen pysäköintipaikka, luiska kaupan ovella, sähköinen ovenavausjärjestelmä kirjaston ovella.

Kohtuullisten mukautusten epääminen on yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettua syrjintää vain vammaisuuden perusteella.

Positiivisena erityiskohteluna vammaisille henkilöille voidaan antaa esimerkiksi erityisiä palveluita tai etuisuuksia, joiden tarkoituksena on edistää heidän lähtökohtaisesti rajoitetumpia osallistumisen mahdollisuuksiaan tosiasiallisen yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi.

(Yhdenvertaisuuslaki)

TUKI TOIMEENTULOON

Vammastasi tai sairaudestasi johtuen voit tarvita tukea toimeentuloosi:

- Alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen vammaistuet, www.kela.fi/vammaistuet
- Eläkettä saavan hoitotuki, www.kela.fi/elaketta-saavan-hoitotuki
- Erytishoitoraha sairaan lapsen vanhemmille, www.kela.fi/erityishoitoraha
- Kuntoutusraha, www.kela.fi/kuntoutusraha
- Nuoren kuntoutusraha, www.kela.fi/nuoren-kuntoutusraha
- Kansaneläke, www.kela.fi/kansanelake
- Takuueläke, www.kela.fi/takuuelake
- Toimeentulotuki, www.kela.fi/toimeentulotuki, täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea voit hakea oma hyvinvointialueesi sosiaalitoimesta
- Elinkeinotuki, www.kela.fi/elinkeinotuki

TUKEA JA OIKEUDELLISTA APUA MUUTOKSENHAKUUN

Sosiaali- ja potilasasiavastaava

Voit olla yhteydessä oman hyvinvointialueesi sosiaali- ja potilasasiavastaavaan, jos olet tyytymättömänä saamaasi kohteluun, palveluun tai annettuun hoitoon sosiaali- ja terveydenhuollossa tai tarvitset neuvoja oikeuksistasi. Sosiaali- ja potilasasiavastaava neuvoo ja tarvittaessa avustaa esimerkiksi muistutuksen tekemisessä. Palvelu on maksutonta.

Oikeudellista apua oikeusaputoimistosta

Oikeudellisen asian hoitamista varten voi saada avustajan kokonaan tai osittain valtion varoilla. Oikeusapu kattaa kaikki oikeudelliset asiat. Oikeusapua ei yleensä myönnetä, jos hakijalla on oikeusturvavakuutus.

INVALIDILIITON NEUVONTAPALVELU

puhelimitse: tiistaisin ja torstaisin
klo 13–17, p. 0200 1234

sähköpostitse:
neuvot@invalidiliitto.fi
www.invalidiliitto.fi

Invalidiliitto ry
Mannerheimintie 107, 00280 Helsinki
p. 09 613 191
www.invalidiliitto.fi

Invalidiliitto

@invalidiliitto

@invalidiliitto

Invalidiliitto ry

Sinulla on oikeus saada viranomaiselta hyvää palvelua, kohtelua ja neuvontaa

Palveluiden ja tukitoimien tulee olla tarpeisiisi nähden oikea-aikaista, oikeanlaista ja riittävää

Olet yhdenvertainen muiden kanssa

TUNNE OIKEUTESI SOSIAALI- JA VAMMAISPALVELUIHIN

Invalidiliitto

Vammainen henkilö ja hänen palvelunsa

Vammaisten ihmisten tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti. Vasta siinä tilanteessa, jossa vammaisena ihmisenä et saa riittäviä ja sopivia palveluja sosiaalihuoltolain tai muun lain nojalla, tulee arvioitavaksi esimerkiksi vammaispalvelulain mukaan järjestettävät palvelut.

- Vammaisella henkilöllä on vamman tai sairauden vuoksi pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista.
- Vammaisuutta arvioidaan hakemaasi palveluun liittyen oman ja läheistesi näkemyksen, lääkärin ja terapeuttien lausuntojen perusteella.
- Vammaisuus määritellään yksilöllisesti voimassa olevan vammaispalvelulain mukaan.

(Vammaispalvelulaki)

Itsemääräämisoikeus

Sinulla asiakkaana on lakiin perustuva oikeus osallistua palvelujesi suunnitteluun ja toteuttamiseen. Kohtaamisessa ja kohtelussa itsemääräämisoikeutasi tulee toteuttaa niin, että tarpeesi, toivomuksesi ja mielipiteesi otetaan huomioon sellaisina, kuin ne itse ilmaiset.

Yksilöllisiä, oikea-aikaisia ja riittäviä tukitoimia ratkaistaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten myönnettyillä palveluilla parhaiten turvataan itsenäinen suoriutumisesi, omatoimisuutesi ja hyvinvointisi omassa elämässäsi.

(Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista)

Vammaisuuden tai pitkäaikaissairauden perusteella myönnettäviä vammaispalveluita:

- Liikkumisen tuki ml. kuljetuspalvelut
- Henkilökohtainen apu
- Esteettömän asumisen tuki
- Päivätoiminta
- Asumisen tuki
- Taloudellinen tuki ajoneuvon hankintaan ja ajoneuvon laitteisiin
- Välineet ja laitteet

Vammaispalvelulain perusteella myönnettävät palvelut ovat pääosin maksuttomia. Sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista peritään yleensä asiakasmaksu.

Palveluiden hakuprosessi

Palvelua haetaan oman hyvinvointialueen sosiaalitoimesta.

Sosiaalityöntekijä arvioi palvelun tarpeen yhdessä kanssasi. Arviointia tehdään elämäntilanteesi edellyttämässä laajuudessa ja yhteistyössä sinun ja tarvittaessa omaisesi ja läheisesi sekä muiden toimijoiden, esimerkiksi terapeuttien kanssa.

Palvelujen tarpeistasi laaditaan asiakassuunnitelma, jollei kyseessä ole tilapäinen neuvonta ja ohjaus tai jollei suunnitelman laatiminen ole muuten tarpeetonta

Saat hakemastasi palvelusta muutoksenhakukelpoisen kirjallisen päätöksen.

Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja ja tukitoimia koskevat päätökset on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta, jollei asian selvittäminen erityisestä syystä vaadi pitempää käsittelyaikaa.

Palveluissa käytettävä kieli ja palvelujen saavutettavuus

Siinä tapauksessa, ettet vammaisena asiakkaana tule ymmärretyksi asiakaspalvelutilanteessa vammaisuuden, muun syyn tai sen vuoksi, ettei viranomainen hallitse viittomakieltä tai muuta kommunikointimenetelmää, viranomaisen on palvelutilanteessa huolehdittava tulkitsemisesta tai tulkin hankkimisesta.

Hyvinvointialueen on turvattava järjestämisvastuullaan olevien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen esteettömyys ja saavutettavuus.

(Järjestämislaki)